

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/89/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718201507
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5718201507.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. Š., W. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, v ústavnej starostlivosti Detského domova Martin, dieťa matky: W. Š., W. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Y., a neuvedeného otca, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin na vyslovenie osvojiteľnosti, takto

rozhodol:

Súd u maloletého dieťaťa: N. Š., W.. XX.XX.XXXX z matky W. Š., W.. XX.XX.XXXX a otec neuvedený vyslovuje osvojiteľnosť.

Matke maloletého dieťaťa W. Š., W.. XX.XX.XXXX sa obmedzuje výkon rodičovských práv a povinností tak, že nie je oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Za opatrovníka maloletého dieťaťa súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, ktorý je oprávnený maloleté dieťa vo všetkých veciach zastupovať a spravovať jeho majetok a je povinný súdu podávať správu o činnosti vždy k 30.06 a k 31.12. každého roka.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 23.04.2018 bol na tunajší súd podaný návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa.

Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že ústavná starostlivosť nad maloletým N. Š. sa realizuje v Z. T. H. E. C. Y. od 07.08.2017 na základe Rozsudku OS Martin č.k. 4P/17/2017-16, právoplatný dňa 07.12.2017. Maloletý pochádza z matky W. Š., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Y. a neuvedeného otca. Matka je matkou mal. Y. Š.. W.. XX.XX.XXXX, ku ktorej tiež nie je určené otcovstvo. Mal. Y. bola Uznesením OS Martin č.k. 23P/59/2017-74 zo dňa 29.05.2017, právoplatného dňa 30.06.2017 zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov F. V.. W.. XX.XX.XXXX a E. V.. W.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Y., Š. X. Rozsudkom OS Martin č. 4P/17/2017-16, zo dňa 20.10.2017. právoplatným dňom 07.12.2017 bola nariadená ústavná starostlivosť nad mal. N. Š., ktorá sa realizuje v H. H. T. H. E. C. Y.. Matka z dôvodu straty bývania bola prijatá do zariadenia núdzového bývania Z. T. V. T. A., jej krátkodobý pobyt bol ukončený z dôvodu neustále porušovania domového poriadku. Dňa 01.07.2017 na gynekologicko-pôrodnickej klinike G. W. Y. matka požiadala o utajený pôrod, po pôrode požiadala o odtajnenie osoby a rozhodla sa, že si dieťa ponechá. Po prepustení z pôrodnice bola spolu s maloletým prijatá do Z. L. L. T. U. H. V., kde zanedbávala starostlivosť o svoje dieťa, matka spolu s maloletým často opúšťala zariadenie, nedodržiavala zásady starostlivosti o novorodenca. zlé sa stravovala a s veľkou pravdepodobnosťou požívala omamné látky, čo potvrdzuje aj výsledok

z moču maloletého. Dňa 02.08.2017 bola na odd. SPODaSK emailom doručená priebežná správa z hospitalizácie maloletého N., ktorá potvrdila prítomnosť drogy Metamphetamine v moči maloletého. Na základe uvedeného Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal dňa 02.08.2017 na OS Martin návrh na 24 hodinové neodkladné opatrenie. Odd. SPODaSK nemá vedomosť o tom, kde sa matka maloletého momentálne zdržiava, s odd. SPODaSK nespolupracuje, na predvolania sa nedostaví ani sa vopred z neprítomnosti neospravedlní. Podľa informácií z Z. T. H. E. C. Y. matka o maloletého vôbec neprejavuje záujem, maloletého nenavštevuje ani sa telefonicky neinformuje. Na základe týchto skutočností orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately má za to, že je splnená podmienka osvojiteľnosti mal. dieťaťa podľa osobitného predpisu zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., rodičia o mal. dieťa neprejavovali a v súčasnej dobe neprejavujú skutočný záujem a v jeho prejavení rodičom nebránili ani žiadna iná závažná prekážka, ktorá by im bola známa.

2. Na pojednávaní konanom dňa 17.08.2018 boli prítomní kolízny opatrovník a zástupca H. H. Y.. Matka sa na pojednávaní nezúčastnila. Matke bolo predvolanie doručené v zmysle § 106 ods. 3 písm. a) a § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila a nežiadala odročiť pojednávanie. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 CSP, podľa ktorého, ak sa predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie. Súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti matky.

3. Súd vykonal dokazovanie:

- rodným listom maloletého dieťaťa,
- výsluchom kolízneho opatrovníka a zástupcu H. H. Y.,
- oznámením o splnení podmienok na osvojenie maloletého dieťaťa H. H. Y. zo dňa 09.02.2018,
- rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 4P/17/2017-16 zo dňa 20.10.2017, právoplatný a vykonateľný dňa 07.12.2017,
- správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 30.07.2018,

a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 4P/17/2017-16 zo dňa 20.10.2017, právoplatným a vykonateľným dňa 07.12.2017 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v H. H. Y..

X. H. H. Y. v oznámení zo dňa 09.02.2018 uviedol, že maloletý bol do ich zariadenia prijatý dňa 07.08.2017 na základe uznesenia o neodkladnom opatrení vydaného Okresným súdom v Martine číslo konania 19PPOm/2/2017-12, ktorým súd rozhodol o odovzdaní maloletého do dočasnej starostlivosti H. H. Y.. Rozsudkom OS v Martine č. 4P/17/2017-16 právoplatného dňa 07. 12.2017 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, je splnená podmienka na osvojenie podľa § 102 ods. 1 písm. a) zákona č.36/2005 o rodine. Matka neprejavila skutočný záujem o maloleté dieťa, najmä tým, že ho ani raz nenavštívila a ani nevynaložila úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloletého. Taktiež nikto z blízkej rodiny sa o maloletého počas pobytu v detskom domove nezaujímal a ani nezaujíma. S matkou maloletého boli v kontakte iba dňa 07. 08.2017, keď boli pre maloletého v H. W. L. T. Y.. N..W.. R. U. H. V.. Vedomosť o tom, či by matke v prejavovaní záujmu osobne bránila nejaká závažná skutočnosť nemajú.

6. Zo správy ÚPSVaR Martin zo dňa 30.07.2018 pre súd vyplynulo, že ÚPSVaR Martin, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z dôvodu, že nemá vedomosť o tom, kde sa momentálne nachádza matka maloletého dieťaťa p. Š.T. W., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., predvolal na OSPODaSK dňa 30.07.2018 starú matku maloletého N. p. E. V., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. X, Y.. Stará matka uviedla, že jej dcéra W. sa podľa jej informácií nachádza t.č. v C., nevie však, kde presne. V kontakte s ňou bola naposledy v máji 2018, kedy bola p. Š.T. tri dni na Slovensku a prišla si na vychádzku po svoju dcéru Y. Š., W.. XX.XX.XXXX, ktorá je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov na základe Rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 23P/59/2017-74. Pani V. ďalej uviedla, že W. nekomunikuje s nikým z rodiny, nevie, v akých pomeroch žije a čo v C. robí. Podľa vyjadrenia H. H. Y. zo dňa 10.07.2018 sa o maloletého N. matka počas jeho pobytu v zariadení nezaujímal ani osobne, ani telefonicky, pošta, ktorú jej zasielali, sa im vracia späť a tiež nemajú vedomosť o tom, kde

sa matka maloletého nachádza. Nakoľko sa podľa dostupných informácií matka maloletého N. Š. p. W. Š. nezdržiava na adrese trvalého pobytu, ale zdržiava sa v zahraničí v Rakúsku a vzhľadom na to, že nedisponujú konkrétnou adresou, kde p. Š.T. býva, p. Š. s OSPODaSK nespolupracuje a nekontaktuje sa ani s maloletým N. prostredníctvom H. H. Y., nemajú vedomosť o rodinných, osobných ani majetkových pomeroch u matky maloletého.

7. Zástupca H. H. Y. Y. L., W. XX.XX.XXXX uviedla, že absolútne žiadnym spôsobom matka od augusta minulého roka, kedy bolo dieťa, resp. od právoplatnosti rozsudku o ústavnej starostlivosti a predtým v nariadení neodkladného opatrenia, sa absolútne žiadnym spôsobom o maloleté dieťa nezaujímal, až posledné dva dni dozadu kontaktovala ich detský domov stará matka, ktorá má v náhradnej osobnej starostlivosti aj súrodenca maloletého N. a pýtala sa na maloletého, pričom z jej úst vyznela aj taká vec, že by si maloletého zobrala k sebe. V minulosti žiadny takýto návrh zo strany starej matky nepadol. Netušia, prečo teraz s takýmto niečím prišla.

8. Kolízny opatrovník uviedol, že na návrhu samozrejme trvajú. Podľa ich názoru sú splnené všetky podmienky zákonné na vyhlásenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa. Naozaj, tieto skutočnosti, že matka absolútne žiadnym spôsobom telefonicky, emailom, osobne alebo cez iné osoby žiadnym spôsobom nekontaktuje maloleté dieťa. V súčasnej dobe ani netušia, kde sa nachádza. Sú nejaké indície, že by sa mala nachádzať v C., ale to je jediná informácia, ktorú v súčasnosti o matke vedia.

9. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom., v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len "kolízny opatrovník").

10. Podľa § 137 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

11. Podľa § 139 CMP, súd v konaní môže vyslychnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

12. Podľa § 142 CMP, súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

13. Podľa § 102 ods. 1 Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

- a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo
- d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

14. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

15. Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

- a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,

- b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
- c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 39 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60.

17. Podľa § 60 ods. 1 Zákona o rodine, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine, súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby bola vyslovená jeho osvojiteľnosť, keďže bude po právnej stránke pripravené na osvojenie. Súd veľmi pozorne skúmal, či sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti a zistil, že matka sa viac ako rok, teda po odovzdaní maloletého do starostlivosti H. H. Y. (pár dní po narodení maloletého) o maloletého vôbec nijakým spôsobom nezaujímal, nekontaktovala ho ani sa o to nepokúsila. Matka teda nemá absolútny záujem o svoje dieťa ani teraz ani do budúcnosti. Pre súd to vyplynulo aj zo skutočnosti, že matka chodí navštevovať a stretáva sa so svojou dcérou, ktorá je v pestúnskej starostlivosti v Y., teda ani argument, že matka nemá možnosť prísť za maloletým neobstojí. Matka dieťa jednoducho nechce (čo potvrdzuje aj skutočnosť, že prvotne chcela utajený pôrod). Pokiaľ sa posledné dni objavil v náznakoch záujem starej matky o maloletého, je minimálne otázne, prečo k tomu dochádza práve teraz (počas celého roka nejavila žiaden záujem), avšak ak bude tento záujem opravdivý, súd by pri svojom rozhodovaní samozrejme preferoval zverenie blízkym príbuzným. Súd jednoznačne konštatuje, že sú splnené všetky zákonné podmienky a pristúpil teda k vysloveniu osvojiteľnosti maloletého dieťaťa.

22. Súd zároveň obmedzil matke rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého a aj k jeho zastupovaniu a spravovaniu majetku, keďže sú naplnené všetky predpoklady v zmysle § 38 ods. 2 Zákona o rodine, a teda:

- matka žije trvale neusporiadaným životom - požíva omamné látky, táto skutočnosť bola dokonca preukázaná aj z moču maloletého po narodení,
- svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec - o maloletého sa nezaujíma po žiadnej stránke a žiadnym spôsobom,
- nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa - dieťa je v podstate od narodenia v starostlivosti detského domova.

23. Súd zároveň určil opatrovníka maloletému dieťaťu, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Rovnako bude povinný predkladať správu o svojej činnosti vždy do 30.06. a 31.12. každého roka. Vo vzťahu k osobnej starostlivosti, túto teraz zabezpečuje H. H. Y..

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).